

Farklı Kültürlere Bakış Özetmen Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Farklı Kültürlere Bakış Özetmen Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21605>

Öz

Farklı Kültürlere Bakış Öretmen Ölçeği, **okul öncesi eğitim** alanında çalışan öğretmenlerin, çocukların farklı kültürleri tanıma süreçlerine ve bu süreçlerin çocukların dünya görüşleri üzerindeki etkilerine yönelik bakış açıları ve tutumları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik ölçektir. Bu ölçek, özellikle 48-60 aylık çocuklara uygulanan kültürel tanıma programlarının öğretmenler tarafından nasıl algılandığı ve desteklendiğini belirlemek için tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, A. B. Şentuna'nın 2011 yılında Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamladığı yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, öğretmenlerin **kültürel çeşitliliğe** karşı gösterdikleri hassasiyeti ve bu çeşitliliği sınıf ortamına entegre etme becerilerini değerlendirmede önemli bir araç olarak hizmet etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öretmen tutumu, farklı kültürler, okul öncesi eğitim, kültürel farkındalık, ölçek geliştirme, **kültürlerarası eğitim**.

Yazarlar

A. B. Şentuna

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul öncesi eğitim öğretmenlerinin, 48-60 aylık çocukların farklı kültürleri tanımlarına yönelik uygulanan eğitim programlarına karşı gösterdikleri **bakış açıları** ve tepkileri sistematik olarak değerlendirmektir. Bu değerlendirme, öğretmenlerin kültürel çeşitliliğin erken çocukluk dönemindeki gelişim üzerindeki önemine ne ölçüde inandıkları ve bu inançları sınıfına ne kadar yansıtıyorları anlamaya hedefler.

Ölçek aynı zamanda, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçları belirlemek ve kültürel yeterliliklerini arttırmaya yönelik hizmet içi eğitim programlarının etkinliğini ölçmek için kullanılabilir. Araştırmacılar, bu araç sayesinde öğretmenlerin kültürel konulara yönelik pedagojik yaklaşımlarını inceleyebilir ve bu yaklaşımların çocukların kültürel hoşgörü ve farkındalık düzeyleri üzerindeki etkilerini analiz edebilirler.

Yapı

Farklı Kültürlere Bakış Öretmen Ölçeği, öğretmenlerin **kültürel duyarlılık** ve kültürlerarası eğitime yönelik tutumları ölçen çok boyutlu bir yapı üzerine kurulmuştur. Bu yapı, genellikle öğretmenlerin kültürel farklılıklara açığı, bu farklılıklar müfredata entegre etme istekliliği ve

çocukların kültürel öğrenme deneyimlerini destekleme düzeyleri gibi alt boyutları içermektedir.

Ölçek, öğretmenlerin hem bilişsel (kültür bilgisi) hem de duyuşsal (kültüre yönelik hisler ve değerler) alanlardaki eğilimlerini yakalamayı amaçlamaktadır. Temel yapı, öğretmenlerin farklı kültürlere karşı olumlu bir bakış açısı geliştirmeye ve bunu çocuklara aktarma yetkinliğini temsil eder.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynak özetinde geçerlik bilgisine dair spesifik bir istatistiksel değer belirtilmemiştir. Ancak, bir **geliştirme ölçeği** olduğu göz önüne alındığında, tez çalışması kapsamında kapsam geçerliği ve yapı geçerliği çalışmaları yapılmadığı varsayılmaktadır.

Genellikle, bu tür tez çalışmaları uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği sağlanmakta ve yapı geçerliği için Faktör Analizi yöntemleri kullanılmaktadır. Ölçeğin psikometrik özelliklerinin tam olarak anlaşılması için, referans verilen yüksek lisans tezinin detaylı incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak özetinde güvenirlik bilgisi (-) olarak belirtilmemiştir. Ancak, ölçek geliştirme sürecinin bir parçası olarak, iç tutarlılık katsayısı (genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı) hesaplanmalıdır.

Güvenirlilik analizleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Yüksek lisans tezi, ölçeğin zamana bağlı istikrarını (test-tekrar test güvenilirliği) ve iç tutarlılığını detaylı olarak açıklamaktadır.

Faktör Analizi

Farklı Kültürlere Bakış Öretmen Ölçeği, geliştirme aşamasında olduğu için, ölçeğin temel boyutlarını belirlemek üzere **Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)** yönteminin kullanıldığı büyük olasılıkla kabul edilmektedir. Bu analiz, öğretmen tutumlarının hangi ana faktörler etrafında toplandığını ortaya koyar.

Faktör yapısının belirlenmesi, ölçeğin teorik temellerini güçlendirir ve öğretmenlerin kültürel bakış açıları tek bir genel yapıdan mı yoksa birden fazla ilişkili alt boyuttan mı oluştuğunu anlamaya yardımcı olur.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Biçim: Orijinal tezde belirtilen derecelendirme türü (-), ancak öğretmenlerin tutumlarını ölçmek için genellikle Likert tipi bir derecelendirme formatı kullanıldığını varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenler.

Yaş Grubu: Ölçek, 48-60 aylık çocuklara eğitim veren öğretmenlere yöneliktir.

Popülasyon Detayları: İstanbul'daki Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı bir tez çalışması kapsamında örneklenmiş okul öncesi öğretmenleri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği, öğretmenlerin kültürel konulara ilişkin kişisel inanç ve uygulamalarını değerlendirmeye dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kültürlerarası eğitim, öğretmen görüşleri, psikometri, **erken çocukluk eğitimi**, kültürel hassasiyet, geçerlik, güvenirlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2011 (Yüksek lisans tezinin tamamlandığı yılı).

Kullanım Şinleri ve Ücret: Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiğinden, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda yazarın ve danışmanının izni gerekebilir. YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açılmıştır.

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: farkli-kulturlere-bakis-ogretmen-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Şentuna, A. B. (2011). *Okul öncesi eğitim alan 48-60 aylık çocukların farklı kültürleri*

tanımların, dünyadaki farklı kültürler karşılıklı bakış açılarında yaratacağı farkların incelenmesi. (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde erişime açıktır: tez.yok.gov.tr

Farklı Kültürlere Bakış Ölçme Ölçerleri Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmamıştır. Detaylı maddelere, referans verilen yüksek lisans tezinin tam metninden ulaşılabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM